

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 13. kalendářní týden, 24. – 30. března 2024 / ECDC Communicable Disease Threats Report, Week 13, 24 – 30 March 2024

Podle materiálu ECDC volně zpracovalo Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, SZÚ

Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-24-30-march-2024-week-13>

Seznam onemocnění uvedených v aktualizaci za poslední týden:

- 1. Cholera – Komory a Mayotte, 2024 - týdenní monitoring**
- 2. Cholera - celosvětově - monitorování globálních ohnisek - měsíční aktualizace**
- 3. Chřipka A (H5N1) - celosvětově - sledování případů u lidí**

1. Cholera – Komory a Mayotte, 2024 – týdenní monitoring

Souhrn:

Dne 31. ledna 2024 připlula loď s 25 osobami z Tanzanie do Moroni, hlavního města souostroví Komory. Jedna osoba na palubě zemřela s podezřením na onemocnění cholery, několik dalších osob mělo také příznaky onemocnění. Dne 2. února 2024 Ministerstvo zdravotnictví Komor vyhlásilo epidemii cholery. První lokálně přenesené případy na Komorách byly hlášeny 5. února. Do konce února a v prvním březnovém týdnu byly případy cholery zjištěny také v Moheli a Anjouanu. Dne 18. března 2024 byl hlášen první potvrzený případ cholery na ostrově Mayotte (francouzský zámořský departement).

Po nárůstu případů cholery na Komorách během února oznámila Mayotte Regional Health Agency (ARS Mayotte) posílení kapacit zdravotního dozoru na ostrově, včetně komunikace o riziku pro zdravotníky a cestující.

Aktualizace:

Dne 19. března 2024 oznámil prefekt Mayotte první potvrzený importovaný případ cholery na ostrově. Pacientkou je žena, která 17. března přijela z Anjouanu na sever Mayotte. Den poté se u ní objevilo zvracení a zavolala si záchranou službu. Byla přijata v Ústřední nemocnici na ostrově Mayotte, kde byla izolována. Podle zpráv médií žila v době prvních příznaků onemocnění v Passamainty (vesnice v oblasti Mamoudzou – hlavního města Mayotte).

V návaznosti na zjištění případu cholery na Mayotte vydala prefektura francouzského území prohlášení, v němž uvádí podrobné informace o přijatých opatřeních v oblasti veřejného zdraví. První lékařský a zdravotnický vyšetřovací identifikoval kontakty nemocné ženy v místě bydliště a poskytl jim prvotní léčbu. Dne 19. března byl vyslán druhý tým, který provedl dezinfekci místa, analýzu životního prostředí a poskytl zdravotní poradenství místní komunitě. Tyto týmy zůstanou na místě a budou sledovat výskyt možných příznaků onemocnění.

- Od 17. března do 22. března zaznamenaly zdravotnické orgány na Komorách 137 nových případů cholery. Od začátku epidemie 2. února je na těchto třech ostrovech nahlášeno 456 potvrzených případů cholery, včetně 12 úmrtí.
- Na ostrově Mayotte nebyl hlášen další případ cholery, kromě případu hlášeného 21. března 2024, přesto zůstává riziko přenosu cholery na ostrově vysoké.

Mezi Komorským souostrovím a francouzským územím Mayotte dochází k častému volnému pohybu obyvatelstva. Od roku 2000 nebyly na území Mayotte zaznamenány žádné případy cholery. Regionální zdravotní agentura v Mayotte situaci pečlivě sleduje a vytvořila plán reakce na výskyt onemocnění a omezení importu cholery.

Hodnocení ECDC:

V návaznosti na import prvního potvrzeného případu cholery na Mayotte vyhodnocuje ECDC pravděpodobnost výskytu cholery na Mayotte jako vysokou. Celkové riziko cholery pro obyvatelstvo Mayotte je proto hodnoceno jako vysoké.

Importovaný případ byl izolován časně, přesto počet kontaktů a možných exponovaných osob zůstává i nadále nejistý. Zásadní význam má včasné odhalení onemocnění a reakce, které byly na francouzském zámořském území Mayotte posíleny. Byla zvýšena informovanost zdravotnických pracovníků na vstupních místech na území ostrova.

2. Cholera - celosvětově - monitorování globálních ohnisek - měsíční aktualizace

Od 1. února 2024 do 29. února 2024 bylo hlášeno 27 184 nových případů cholery, včetně 248 nových úmrtí na celém světě. Kromě toho bylo hlášeno nebo zpětně dohledáno 39 462 nových případů z období před 31. lednem 2024.

Nejvíce případů hlásí pět zemí: Afghánistán (7 164), Demokratická republika Kongo (4 830), Zimbabwe (3 992), Zambie (3 842) a Somálsko (1 537).

Pět zemí, které hlásí nejvíce nových úmrtí, je Demokratická republika Kongo (116), Zambie (66), Zimbabwe (33), Somálsko (8) a Etiopie (6).

Nové případy byly hlášeny z Burundi, Kamerunu, Komor, Demokratické republiky Kongo, Etiopie, Haiti, Keni, Malawi, Mosambiku, Nigérie, Somálska, Ugandy, Sjednocené republiky Tanzanie, Zambie a Zimbabwe.

Od 1. ledna 2024 do 29. února 2024 bylo na celém světě hlášeno 66 530 případů cholery, z toho 946 úmrtí. Pro srovnání, od 1. ledna 2023 do 24. března 2023 bylo na celém světě zaznamenáno 167 741 případů cholery, z toho 1 502 úmrtí.

Od poslední aktualizace byly hlášeny nové případy a nová úmrtí:

Asie:

Afghánistán: Od 1. ledna 2024 do 27. ledna 2024 bylo zaznamenáno 8 402 případů, včetně osmi úmrtí. Pro srovnání, v roce 2023 bylo k 20. březnu 2023 hlášeno 22 848 případů, včetně 7 úmrtí.

Pákistán: Od 1. ledna 2024 do 30. ledna 2024 bylo hlášeno 2 405 případů. Pro srovnání, v roce 2023 nebyl k 24. březnu 2023 hlášen žádný případ.

V roce 2024 nebyly hlášeny žádné aktualizace: Bangladéš, Čína, Indie a Thajsko.

Afrika:

Burundi: Od 31. ledna 2024 do 29. února 2024 bylo hlášeno 25 nových případů. Od 1. ledna 2024 bylo k 29. únoru 2024 hlášeno 58 případů. Pro srovnání, v roce 2023 bylo k 13. březnu 2023 hlášeno 176 případů, včetně jednoho úmrtí.

Kamerun: Od 1. ledna 2024 do 31. ledna 2024 bylo hlášeno 138 případů, z toho 27 úmrtí. Pro srovnání, v roce 2023 bylo k 5. březnu 2023 hlášeno 163 případů, včetně 10 úmrtí.

Komory: Komory vyhlásily 2. února 2024 epidemii cholery v souvislosti s importovaným případem cholery z Tanzanie. Případy cholery byly hlášeny na ostrovech Velké Komory, Moheli a Anjouna. Od 2. února 2024 do 29. února 2024 bylo hlášeno 132 případů, včetně 6 úmrtí. Pro srovnání, v roce 2023 nebyl k 24. 12. března 2023 hlášen žádný případ.

Demokratická republika Kongo: Od 29. ledna 2024 do 29. února 2024 bylo zaznamenáno 4 830 nových případů, včetně 116 nových úmrtí. Od 1. ledna 2024 do 29. února 2024 bylo hlášeno 5 613 případů, z toho 129 nových úmrtí. Pro srovnání, v roce 2023 bylo k 19. březnu 2023 hlášeno 7 243 případů, včetně 47 úmrtí.

Etiopie: Od 31. ledna 2024 do 29. února 2024 bylo zaznamenáno 1 509 nových případů, včetně šesti nových úmrtí. Od 1. ledna 2024 do 29. února 2024 bylo hlášeno 2 288 nových případů, včetně 18 úmrtí.

Pro srovnání, v roce 2023 bylo ke 12. březnu 2023, hlášeno 955 případů, včetně 12 úmrtí.

Keňa: Od 31. ledna 2024 do 29. února 2024 bylo hlášeno 37 nových případů. Od 1. ledna 2024 do 29. února 2024 bylo hlášeno 165 případů. Pro srovnání, v roce 2023 bylo k 6. březnu 2023 hlášeno 2 721 případů, včetně 32 úmrtí.

Malawi: Od 31. ledna 2024 do 29. února 2024 bylo zaznamenáno 176 nových případů, včetně tří nových úmrtí. Od 1. ledna 2024 do 29. února 2024 bylo hlášeno 187 nových případů, včetně tří úmrtí. Pro srovnání, v roce 2023 bylo k 24. březnu 2023 hlášeno 38 051 případů, včetně 1 124 úmrtí.

Mosambik: Od 31. ledna 2024 do 29. února 2024 bylo zaznamenáno 1 472 nových případů, včetně jednoho úmrtí. Od 1. ledna 2024 do 29. února 2024 bylo hlášeno 4 035 případů, včetně sedmi úmrtí. Pro srovnání, v roce 2023 bylo ke 12. březnu 2023 hlášeno 8 259 případů, včetně 47 úmrtí.

Nigérie: Od 28. října 2023 do 29. února 2024 bylo zaznamenáno 169 nových případů, včetně dvou nových úmrtí. Od 1. ledna 2024 do 29. února 2024 bylo hlášeno 169 nových případů, včetně dvou úmrtí. Pro srovnání, v roce 2023 bylo k 28. únoru 2023 bylo hlášeno 672 případů, včetně 25 úmrtí.

Somálsko: Od 31. ledna 2024 do 29. února 2024 přibylo 1 537 nových případů, včetně osmi nových úmrtí. Od 1. ledna 2024 do 29. února 2024 bylo hlášeno 2 943 případů, včetně 26 úmrtí. Pro srovnání, v roce 2023 bylo ke 12. únoru 2023 bylo hlášeno 1 307 případů, včetně jednoho úmrtí.

Jihoafrická republika: Od 1. ledna 2024 do 20. ledna 2024 byly hlášeny dva případy. Pro srovnání, v roce 2023 byly k 4. březnu 2023 byly hlášeny čtyři případy, včetně jednoho úmrtí.

Uganda: Od 29. ledna 2024 do 29. února 2024 bylo zaznamenáno 25 nových případů, včetně jednoho úmrtí. Od 1. ledna 2024 do 29. února 2024 bylo hlášeno 38 nových případů, včetně jednoho úmrtí. Pro srovnání, v roce 2023 nebyl k 24. březnu 2023 hlášen žádný případ.

Sjednocená republika Tanzanie: Od 20. ledna 2024 do 29. února 2024 1 110 nových případů, z toho pět nových úmrtí. Od 1. ledna 2024 do 29. února 2024 bylo hlášeno 1 274 případů, včetně šesti nových případů. Pro srovnání, v roce 2023 bylo k 13. březnu 2023 zaznamenáno 72 případů, včetně tří úmrtí.

Zambie: Od 31. ledna 2024 do 29. února 2024 bylo zaznamenáno 3 842 nových případů, včetně 66 nových úmrtí. Od 1. ledna 2024 do 29. února 2024 bylo hlášeno 16 857 případů, z toho 554 úmrtí. Pro srovnání, v roce 2023 bylo ke 12. březnu 2023 hlášeno 225 případů, včetně pěti úmrtí.

Zimbabwe: Od 31. ledna 2024 do 29. února 2024 přibylo 3 992 nových případů, včetně 33 nových úmrtí. Od 1. ledna 2024 do 29. února 2024 bylo hlášeno 11 211 případů, včetně 157 úmrtí. Pro srovnání, v roce 2023 bylo k 5. březnu 2023 bylo hlášeno 58 případů.

Amerika:

Haiti: Od 1. ledna 2024 do 31. ledna 2024 bylo hlášeno 2 279 případů. Pro srovnání, v roce 2023 bylo k 9. březnu 2023 bylo hlášeno 14 897 případů, včetně 212 úmrtí.

Hodnocení ECDC:

V posledních měsících byly hlášeny případy cholery na africkém kontinentu, v Asii, v některých částech Blízkého východu a Ameriky. Navzdory počtu případů cholery po celém světě, je každoročně hlášeno pouze několik případů cholery u cestovatelů vracejících se do EU/EHP.

V této souvislosti zůstává riziko nákazy cholerou u cestovatelů navštěvujících tyto země nízké, přesto je sporadický import případů cholery do EU/EHP nadále možný.

V roce 2022 bylo hlášeno 29 případů z devíti zemí EU/EHP, v roce 2021 byly nahlášeny dva případy a v roce 2020 žádný. V roce 2019 bylo v zemích EU/EHP hlášeno 25 případů.

Všechny případy měly v anamnéze cestování do oblastí zasažených cholerou.

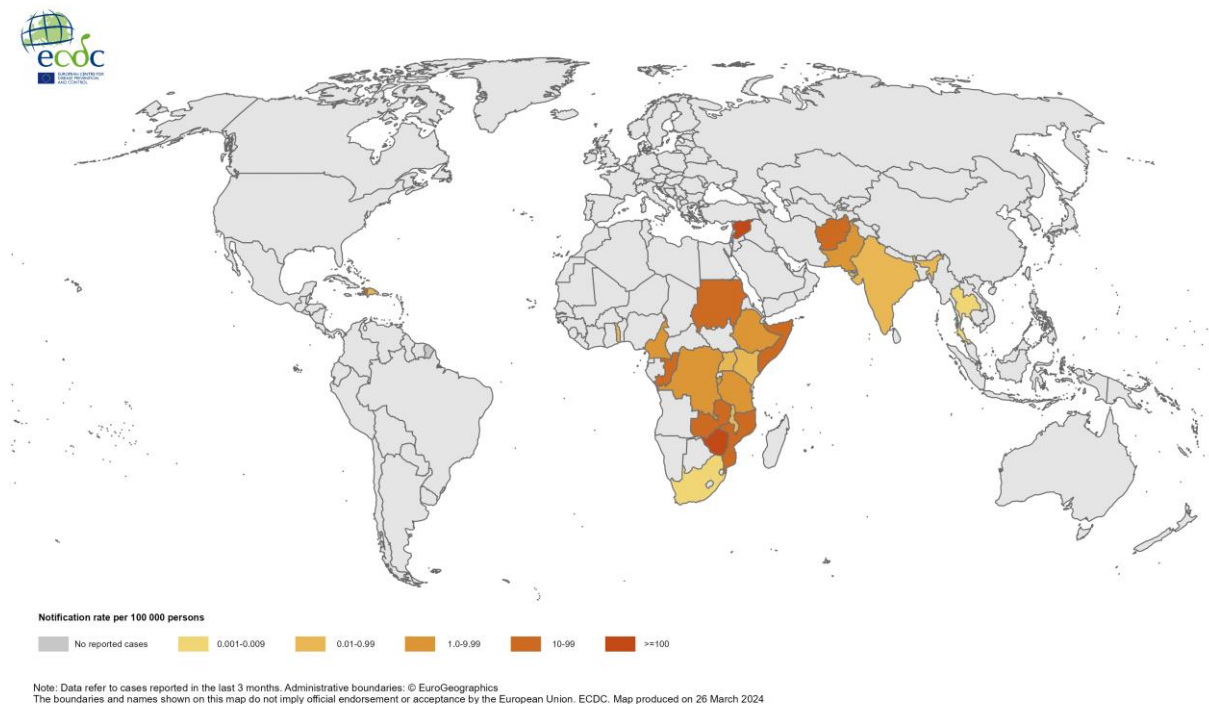
Podle Světové zdravotnické organizace (WHO) by očkování měli zvážit cestovatelé s vyšším rizikem, jako jsou pracovníci záchranných a humanitárních složek, kteří mohou být přímo vystaveni nákaze. Očkování obecně není pro ostatní cestovatele doporučováno. Cestovatelé do oblastí s výskytem cholery by se měli poradit s odborníky na cestovní medicínu, posoudit rizika a přijmout preventivní zdravotní a hygienická opatření k zabránění nákazy. K těmto opatřením patří pití balené nebo chlorované vody, pečlivé mytí ovoce a zeleniny balenou nebo chlorovanou vodou před konzumací, pravidelné mytí rukou mýdlem, konzumace důkladně tepelně upravených potravin a vyhýbání se konzumaci syrových mořských plodů.

Akce:

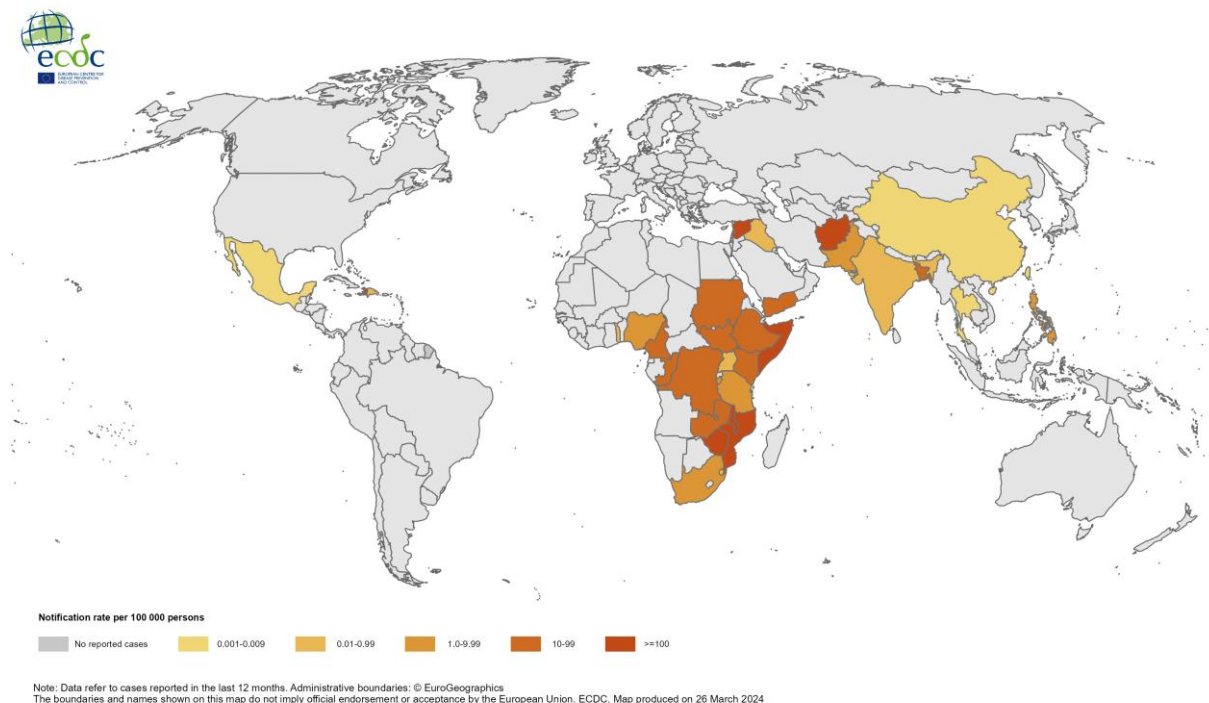
ECDC pokračuje v monitorování ohnisek cholery po celém světě prostřednictvím svých epidemiologických zpravodajských činností s cílem identifikovat ohniska cholery.

Zprávy jsou zveřejňovány měsíčně. Celosvětový přehled ohnisek cholery je k dispozici na internetových stránkách ECDC.

Obrázek 1. Geografické rozložení případů cholery hlášených po celém světě od prosince 2023 do února 2024

Obrázek 2. Geografické rozložení případů cholery hlášených ve světě od března 2023 do února 2024

4. Chřipka A(H5N1) - celosvětově - sledování případů u lidí

Aktualizace:

Dne 25. března 2024 média s odvoláním na zdravotnické úřady ve Vietnamu informovala o smrtelném případě nákazy u člověka ptačí chřipkou A(H5N1) - první případ ve Vietnamu od roku 2022. Jednalo se o dvacetiletého muže z Ninh Hoa z města Khanh Hoa v provincii Khanh Hoa. Dne 11. března 2024 se objevily příznaky (horečka a kašel). Po neúspěšném samoléčení pacient vyhledal 16. března zdravotní péči a 17. března byl v těžkém stavu hospitalizován. Dne 19. března byl muži odebrán vzorek, který byl pozitivní na chřipku A(H5), 22. března byl potvrzen v Pasteurově ústavu v Nha Trang virus chřipky A(H5N1). Pacient zemřel 23. března 2024.

Podle zprávy médií šel muž lovit divoké ptáky poblíž svého domova. V této oblasti se nevyskytl žádný případ onemocnění ani uhynulí ptáci či drůbež.

Podle jiného mediálního zdroje se podařilo zjistit 83 kontaktů, včetně tří rodinných příslušníků, 60 studentů, čtyř zdravotnických pracovníků ve všeobecné nemocnici a šest zdravotníků v Nemocnici pro tropické nemoci. Prostory, kde se pacient zdržoval nebo které navštěvoval, byly postříkány dezinfekčním prostředkem. Vyšetřování dále probíhá.

Vietnamské ministerstvo zdravotnictví na základě detekce ptačí chřipky u člověka v Kambodži posílilo surveillance ptačí chřipky a akutních respiračních infekcí, závažných virových pneumonií, aby byla zajištěna včasná detekce případů chřipky A(H5N1), včetně kontroly cestujících a přistěhovalců vstupujících do země zejména těch, kteří manipulují s drůbeží a drůbežími produkty, a u osob, které pobývaly v oblastech s výskytem epidemií chřipky u drůbeže a lidí; MZ doporučilo zdravotnickým pracovníkům odebírané vzorky a

zasílat do Institutu hygieny a epidemiologie nebo Pasteurova ústavu k zajištění včasné diagnostiky, aby se zabránilo šíření nákazy v komunitě.

Shrnutí:

Jedná se o první nákazu člověka ptačí chřipkou A(H5N1) hlášenou ve Vietnamu od roku 2022 a druhou od roku 2014. Celkově bylo ve Vietnamu od roku 2003 hlášeno 129 případů, včetně 65 úmrtí. V celosvětovém měřítku od roku 2004 do 26. března 2024 bylo zaznamenáno 888 případů u lidí, včetně 463 úmrtí (CFR: 52 %), infekce ptačí chřipkou A(H5N1) byla hlášena z 23 zemí. Dosud nebyl zaznamenán žádný trvalý přenos z člověka na člověka.

V roce 2024 bylo hlášeno šest případů, včetně dvou úmrtí, ve dvou zemích: Kambodža (5, z toho 1 úmrtí) a Vietnam (1 případ s úmrtím).

Hodnocení ECDC:

Ojedinelé případy výskytu různých podtypů ptačí chřipky A(H5Nx) u lidí byly již dříve hlášeny po celém světě.

Současné epidemiologické a virologické důkazy naznačují, že viry A(H5N1) zůstávají ptačími viry. Přenos na člověka zůstává vzácným jevem a nebyl pozorován žádný trvalý přenos mezi lidmi.

Celkově se riziko přenosu zoonotické chřipky na širokou veřejnost v zemích EU/EHP považuje za nízké. Pro profesně exponované skupiny, jako jsou zemědělci a chovatelé, se považuje za nízké až střední.

Nejpravděpodobnějším zdrojem nákazy je přímý kontakt s infikovanými ptáky nebo kontaminovaným prostředím. Používání ochranných prostředků minimalizuje riziko nákazy osob vystavených kontaktu s uhynulými ptáky nebo jejich trusem. Nedávné závažné případy v Asii a Jižní Americe u dětí a u osob vystavených kontaktu s infikovanou, nemocnou nebo uhynulou drůbeží zdůrazňují význam používání vhodných osobních ochranných prostředků.

Akce:

ECDC monitoruje kmeny ptačí chřipky prostřednictvím svého programu sledování chřipky a epidemického zpravodajství ve spolupráci s Evropským úřadem pro bezpečnost potravin (EFSA) a referenční laboratoří EU pro chřipku s cílem identifikovat významné změny virologických charakteristik a epidemiologie viru ptačí chřipky. Společně s úřadem EFSA a referenční laboratoří EU pro ptačí chřipku vypracovává ECDC čtvrtletně aktualizovanou zprávu o situaci v oblasti ptačí chřipky.

Obrázek 1. Rozdělení potvrzených případů infekce virem ptačí chřipky A(H5N1) u lidí podle roku výskytu a země, 2003- 26. března 2024 (n=888)

ECDC NORMAL

Number of cases

